



František Perger — Scénografia

Kurátorka: Slavka Civiánová

Vernisáž: 14. 9. 2017 o 18:00 hod.

Trvanie výstavy: 14. 9. — 22. 10. 2017

Miesto konania: Salón

Pri príležitosti 80. narodenín významného slovenského scénického výtvarníka a dlhoročného interného scénografa DAB v Nitre Františka Pergera uvedie Nitrianska galéria od 14. septembra do 22. októbra 2017 súbornú výstavu jeho diela. Vernisáž sa uskutoční dňa 14. septembra 2017 o 18.00 hod. v Salóne Nitrianskej galérie.

František Perger sa narodil 15. júna 1937 v Kružlovskej Hute pri Bardejove v sklárskej rodine, no väčšinu svojho profesionálneho života prežil v Nitre. Je absolventom VŠMU v odbore scénografia u Ladislava Vychodila. Do nitrianskeho divadla nastúpil v roku 1962 ako scénický a kostýmový výtvarník a pôsobil v ňom takmer 40 rokov. Vytvoril tu viac než 110 scénických výprav a návrhov kostýmov, divadelných plagátov a bulletinov. Spolupracoval najmä s režisérmi Karolom Spišákom, Jozefom Bednárikom a Martinom Kákošom. Jeho scénografické riešenia spoluvytvárali úspešné inscenácie *Leto a dym* (1966), *Matka* (1968), *Neznámy* (1969), *Dom Bernardy Alby* (1979), *Titus Andronicus* (1981), *Proso* (1986) či *Modrý vták* (1988). Scénograficky sa podieľal na nitrianskych muzikáloch *Pacho sa vracia* (1995), *Mária Stuartová* (1995), *Fidlikant na streche* (1998), *Báthoryčka* (2000), *Edith a Marlene* (2004) a i.

František Perger zaraďuje medzi svoje najúspešnejšie počiny tie, ktoré pripravil s režisérom Jozefom Bednárikom: „*Azda moja najúspešnejšia scéna bola k inscenácii Dom Bernardy Alby (1979), ktorá v tom čase bola jednoznačne najlepšou československou inscenáciou. K nezabudnuteľným patrí tiež Proso (1986), ktorú Divadlo Andreja Bagara vyviezlo na hosťovanie do vtedajšieho pražského Divadla na Vinohradoch. Nezabudnem nikdy, ako sa otvorila opona a diváci začali tliekať scéne, ktorá sa pred nimi odkryla. Nestáva sa často, aby potlesk zaznel na začiatku hry. Vtedy prišiel za mnou Bednárik a zablahoželal mi: ‚Fero, gratulujem Ti, to som ešte v živote nezažil.‘*“

Popri práci v nitrianskom divadle pôsobil František Perger ako scénograf aj vo viacerých divadlách na Slovensku a v zahraničí. Okrem scénografických návrhov pripravoval tiež návrhy kostýmov, bábok, divadelných plagátov, bulletinov. Rovnako realizoval scénické výpravy pre film a televízne inscenácie. Zúčastnil sa na mnohých kolektívnych domácich i zahraničných výstavách a pravidelne realizoval samostatné výstavy.

František Perger je súčasťou výraznej nitrianskej divadelnej generácie 70. až 90. rokov 20. storočia - tej, ktorá formovala poetiku Divadla Andreja Bagara v Nitre. Svoje skúsenosti odovzdával ďalej aj prostredníctvom spolupráce s amatérskymi a študentskými divadlami, podieľal sa na rôznych mestských projektoch.

„*Divadlo má špecifickú poetiku, pravdepodobne si ma aj preto podmanilo. Ešte ako študent som mal výtvarné ambície, venoval som sa voľnej tvorbe, rád som portrétoval, ale divadlo ma natolko pohltilo, že mi na inú umeleckú tvorbu nezvyšil čas,*“ uviedol František Perger.

V rámci súbornej výstavy predstaví Nitrianska galéria takmer všetky oblasti Pergerovej tvorby v divadle, vo filme i v televízii, okrem scénických výprav je pripravená prezentácia kostýmovej a bábkarskej tvorby. Súčasťou výstavy bude takmer 25 makiet scén, ako aj viaceré scénografické návrhy zo zbierok autora, Divadelného ústavu v Bratislave, Šarišského múzea v Bardejove, Múzea židovskej kultúry v Bratislave, archívu Divadla Andreja Bagara v Nitre; niekoľko bábok zapožičalo Múzeum bábkarských kultúr a hračiek v Modrom Kameni. Súčasťou výstavy sú fotografie a videozáznamy s ukážkami tvorby Františka Pergera, plagáty a bulletiny z jeho dielne; doplnia ju zoznamy všetkých zrealizovaných výprav a výstav počas celej autorovej profesionálnej kariéry.

— *Slavka Cíváňová*
kurátorka výstavy